

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

A KSH jelentése

Mit és mennyit építettek Csongrád megyében

Ha csökkennek a lehetőségek, mérsékeltabb a piaci igény, akkor a beruházások érzik meg legjobban ezt. A KSH megyei igazgatóságának a tavalyi esztendőről készített összegezés körülből ugyanazokat jelzi, mint amilyeneket tapasztalhatunk országosan is.

Az építőipar termelése országosan 1980 óta, a megyében 1981 óta csökkenő irányzatú. A megyei székhelyű kivitelező építőipar termelésének mennyisége 1982-ben az előző évinél is nagyobb mértékben, 3,5 százalékkal esett vissza. (Országosan 2,9 százalékos a csökkenés.) Folyóáron a termelés 1,2 százalékkal meghaladta az 1981. évi. Az ágazatban legjelentősebben a szövetkezeti építőiparban csökkent a termelés és kevesebb volt a gazdálkodó szervek által tervezetté.

Az építőipari szervezetek alkalmazkodása az építési kereslethez lassú; az építési időtartamok nem mérséklődtek, nem javult a kívánt mértékben a kivitelezés szervezetsége, az elkészült építmények minősége. A megyei székhelyű kivitelező építőiparban foglalkoztatottak száma az 1981. évinél mérsékeltbben, 1,8, illetve 3,6 százalékkal csökkent. A kivitelező szervezetek közül a DELEP és két szövetkezet létszáma növekedett. A termelési hatékonyság — az építési szerelési tevékenységben foglalkoztatott fizikaira jutó építőipari termelés — az 1981. évi szinten maradt. Tavaly is csökkent a kivitelező szervezetek által elutasított építési igények aránya. A 19 milliárd forintnyi igényelutasítás az éves termelési előirányzat mindössze 0,4 százalékának felel meg.

A megyei székhelyű építőipar megyén kívüli teljesítése 1981-hez képest — folyóáron 6,6 százalékkal — növekedett. A DELEP véggezte a megyén kívüli tevékenység túlnyomó részét. Ezek közül az egyik legjelentősebb — a Paksi Atomerőműnél végzett munka és az ezzel kapcsolatos hiánypótlási tevékenység — 1982-ben befejeződött. A vállalat 1982-ben is folytatta a budapesti és Békés megyei lakásépítkezéseit, emellett vállalkozóként mélyépítési munkákat végzett a Szolnoki Papírgyár rekonstrukciójánál és a Martfői Növényolajipari Vállalat létesítésénél. A DELEP a megyén belüli fizetőképes kereslet hiányában a jövőben tovább növeli megyén kívüli tevékenységét. Mindenekelőtt a közmű- és mélyépítésben meglévő szabad kapacitásának kihasználása érdekében. A Szegedi Házgyár kapacitása az említett megyén kívüli — mintegy 900 darab — lakásépítéssel teljesen lekötött. A más megyei székhelyű építőipari szervezetek megyén kívüli tevékenysége 1982-ben folyóáron 8,1 százalékkal csökkent.

Az építőipar anyagellátására kedvezőtlenül hatott a tőkés importból származó anyagok ütemtelen szállítása. Egyes anyagok — például festékek, ragasztók, padlóburkoló, disszouszág stb. — beszerzése nehézségekbe ütközött. Az állam építőipari vállalatok 1982. évre négy-milliárd forint értékű — az

előző évhez képest valamivel kevesebb — munka elvégzésére kötöttek szerződést, de a teljesítés ettől 3,5 százalékkal elmaradt. A megyei székhelyű kivitelező építőipari vállalatok közül 1982-ben a DELEP export-feladatokat is ellátott. Az Irak és Algéria számára végzett munka eredményeként 18,6 millió forint értékű árbevételt realizáltak, a tervezett 20 millióval szemben. A külföldi tevékenységet hátrányosan befolyásolta a feszült nemzetközi helyzet, a fogadó országban levő munkanélküliség, az érintett külkereskedelmi vállalatokkal való együttműködési problémák. A vállalat 1983-tól önálló külkereskedelmi jogot kapott, ennek révén újabb piacok feltárásával, exportjának növelését tervezi.

A megyei székhelyű ipari cégek tavalyi gazdasági eredménye — előzetes adatok alapján — az előző évihez képest jelentősen visszaesett. A vállalatok mérlege szerinti nyereség mintegy 113 millió forint, fele a tavalyelőttié. Az építőipari vállalatok állóeszközeinek bruttó értéke a múlt év végén 3,7 százalékkal, a készletek értéke 12,7 százalékkal magasabb volt a korábbi esztendő, hasonló időszakánál. E tények általában közgazdasági jellegűek: a lakosságot nyilvánvalóan jobban érdeklik azok az adatok, amelyek — például — a lakásépítkezésekre vonatkoznak.

A megyei székhelyű építőipari szervezetek 1982-ben a korábbi évekkel egyezően több mint 3 ezer 100 lakást adtak át megyei, illetve megyén kívüli megrendelőiknek. Az átadott lakások 89,5 százaléka volt kész, használatba vehető lakás 6,7 százalékponttal kevesebb, mint 1981-ben. Szegeden különösen alacsony, 76,7 százalék volt a használatba vehető lakások aránya, és jelentősen megnőtt az év végén beköltözetlen, üres lakások száma. Az 1982. évben átlagosan több mint két hónap telt el a lakások átadása és a használatbavételi engedélyek kiadása között. Ez az időtartam a lakásépítő szövetkezeti szervezetszű lakások esetében 82 nap volt. Az OTP-értékesítésű lakások körében voltak épületek, ahol a külső közművek késedelmes megvalósítása miatt a 4

hónapot is meghaladta az átadástól a használatbavételi engedély kiadásáig eltelt idő. Sok esetben az adminisztrációs eljárások lassúsága miatt a használatbavételi engedélyt követően is indokolatlanul hosszú idő telik el a kulcsátadásig.

Folytatódott a megyében a lakásépítés mérséklődése. 1982-ben is mintegy 300-zal kevesebb lakás épült, mint az előző évben. Fokozódott a lakásépítési tervtől való elmaradás; a felépült lakások száma több mint 700-zal kevesebb az előirányzatnál. Az ezer lakosra jutó lakásépítés az elmúlt esztendőben is meghaladta az országos átlagot; elismerést érdemel. Az állami erőből épített lakások számának csökkenő tendenciája folytatódott, a magánéros lakásépítés szinten maradt. Az állami erőből épített lakások köréből a tervezett lényegesen meghaladta a tanácsai bérlakások száma, a tanácsai értékesítések az előirányzottnak megfelelően alakultak. A szűkösebb fejlesztési lehetőségek miatt kiegészítő állami erővel lakásépítés magánérosból tervezett pótlása — sajnos — nem valósult meg.

Szegeden — az ország többi nagyvárosához képest — nagymértékben visszaesett az állami lakásépítés száma és aránya. A fővárosban és a többi megyei városban még 1982-ben is az új lakások 45—50 százaléka állami erőből épült. Szegeden viszont kevesebb, mint 30 százaléka. A megszünt lakások száma tavaly 586 volt, 6,9 százalékkal több, mint az előző esztendőben. Az épített lakások 17,4 százaléka megszünt lakások pótlását szolgálta.

Az adatok szárazak, de e tényekkel nehezen lehet vitatkozni. Keményebbek a körülmények, alkalmazkodni kell hozzájuk. Aligha van érzékenyebb „áru” hazánkban, mint éppen a lakás. Sokan, Szegeden is, legalább tízezer várnak „feszekre”. Mily jó volna, ha keveset kellene várniuk a fiataloknak, vagy mindazoknak, akiknek hiányzik a családi otthon melege, a „saját négy fal”. Többet, szebbet mi se tudunk mondani, mint amilyen a valóság volt, mely adatokat a vállalatok, s a KSH munkatársai közreadtak.

Szeged közművelődéséért

A Hazafias Népfőnt Szeged városi bizottsága mellett működő közművelődési munkabizottság tegnap, szerdán délután tartotta ideje első ülését. Horváth Mihály, a bizottság elnöke értékelte az elmúlt évi tevékenységet, majd Kiss Ernő, a bizottság titkára ismertette az ez évi munkaprogramot.

A HNF közművelődési munkabizottsága az idén főlméri az ötnapos munkahét kulturális, művelődési tapasztalatait; tájékoztatót tart a Somogyi-könyvtár új épületének átadása nyomán megnövekedő lehetőségekről. Rendezvényeivel kapcsolódik a város 800 éves

történetének, az újjáépítés centenáriumi eseményéhez és Juhász Gyula születése 100. évfordulójának rendezvényeire.

TIT-megbeszélés

Szerdán — Adam György akadémikus elnökletével — Budapesten ülésezett a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat országos elnöksége. Ballai Lászlónak, az MSZMP Központi Bizottsága osztályvezetőjének tájékoztatóját hallgatták meg a kulturpoli-

Számadó szövetkezetek

Egy fokkal magasabbra

Móra Ferenc Termelőszövetkezet

Amikor a szegedi Móra Ferenc Tsz 34 éve megalakult, szinte senki sem gondolta, hogy 1983 februárjának idusán Szili Antal, a szövetkezet elnöke bejelenti, a termelési érték több mint 160 millió forint, s az a közösség, amelyet néhány éve többen „elparentáltak”, több mint 14 millió forint nyereséget tudhat magáénak.

A tegnap tartott közgyűlésen, melyen Bagi Sándor főmezőgazdász elnököt, megjelent Papdi József, a megyei pártbizottság titkára, dr. Csonka István, a városi pártbizottság osztályvezetője, Szabó Jánosné, a megyei tanács elnökhelyettese és Haskó Pál, a TESZÖV titkára.

Az elnöki beszámolóból kitűnt: amíg korábban a növénytermesztés volt a meghatározó, most már az állattenyésztés és az ipari tevékenység határozza meg a téesz arculatát. Kevesebb — sajnos — a munkára fogható, a növénytermesztésben dolgozni tudó ember. Jövőre úgy tervezik, hogy a homoki területeken napraforgót vetnek...

A téesz központi épületét — ez ad otthont a csárdának, a kis szállodának és a központi irodának a Bocskai utcában — talán nem vé-

letlen, hogy „Csirkecsárdának” nevezik. A Móra Tsz fő profilját évek óta a baromfitartás, a baromfitenyésztés adja. Ismeretes, hogy ez az ágazat egyre kevésbé nyereséges ország-szerte. (Jellemző, hogy a rendszergazda is veszteséggel zárta az elmúlt gazdasági évet.) Szegeden más a helyzet. Mindez a vezetők és a tagok újító kedvének köszönhető. 1982-ben 3 ezer négyzetméter alapterületen építettek új csirkeházakat. Ezek mezőpanelből készülnek, lényegesen olcsóbbak, mint a hagyományos technológiával épített épületek, s bennük egészségesebb és kedvezőbb körülmények között fejlődhet az állomány.

Az alaptevékenység mellett nagy gondot fordítanak az úgynevezett melléküzemágakra is. Jól dolgozik az építőbrigád, a fa- és a vasipari műhely. A kapszaint előállítás üzeme is lényegesen túlteljesítette tervét. A Biogál Gyógyszer-gyár egyetlen egy reklamációt sem emelt a termék minőségére ellen.

Év végére befejeződött a sörpalackozó üzeme építése. Várhatóan lényegesen javul a város ellátása ebből a kedvelt italból...

A nyereség 4 millió forinttal nőtt, a gazdálkodás

mutatói javultak. És különösen igaz ez a költséggazdálkodásra. Jelentős mennyiségű villamos energiát sikerült megtakarítani, a tervek szerint eddig olajjal működő kazánokat is széntüzelésre állították át.

Az ez évi termelési és pénzügyi tervet Bagi Sándor főmezőgazdász és Zsemberi Gyula főkönyvelő ismertette. Csak igen mérsékelt eredménynövekedéssel számolnak, hiszen az év második feléig még nincsenek meg az érvényes szerződések. „Csirkefronton a helyzet egelőre bizonytalan.” Bizakodnak, persze, mégis.

A küldöttgyűlés ezután az ellenőrző bizottság beszámolóját hallgatta meg, azt Szanka János elnök tartotta. A zárszámadási beszámolójáról és az ideai tervről szóló beszámoló felelti vitában felszólalt Papdi József is, aki gratulált a kollektívának a szép eredményekért, dicsérte újító szellemüket, példaként állította más kollektíva elé azt, hogy a Móra házatáján igen sok szó esik a költségek alakulásáról. Ugyanakkor hangsúlyozta azt is, hogy van még tennivaló a szomszédos gazdaságokkal való együttműködésben, s pontosabb, fesszebb tervet kellene a jövőben készíteni.

Tisza-Maros-szög Termelőszövetkezet

Négy falu gazdasága

Tegnap, szerdán a szőregi Tisza-Maros-szög Termelőszövetkezetben a négy falu gazdaságát összefogó közösség küldöttjei ülték asztalhoz. Meghallgatták Bódi János elnök beszámolóját, s elmondták véleményüket a hátuk mögött hagyott esztendőről.

A vezetőség beszámolójából kiderült, nagyobb lettek a különbségek a gazdaság ágazatai között. Ennek külső és belső okait vázolta az elnöki beszámoló. Többek között a belvíz miatt 900 tonnával kevesebb búza termelt, mint amennyire lehetővé lett volna. Se a kukoricaföldön, se a lucernatáblákon nem fogtak bő termést. Örömről viszont, hogy az őszi időjárás megengedte, hogy minden földet beszórhassanak műtrágyával. A keréstartó veszteséggel zárt, talán csak az lehet a vigaszuk, hogy kevesebb, mint korábban. A tehénésznek sikeres volt a múlt év, átlagosan 104 literrel több tejet (4986) fejtek, egy tehéntől. Az állami dotációk megcsapánására vezetnek vissza az

állattenyésztési ágazat 3,7 millió forintos hiányát. Gond volt a baromfi értékesítésével, s ez a Tisza-Maros-szög Termelőszövetkezetben is érezhető hatását. Egyedül az ipari tevékenység eredményeivel lehetnek elégedettek. Csaknem tízmillió forint hasznuk lett a hentesek, a lakatosok, a gumisok és más egyéb szolgáltatók helytálló munkájából. Amint azt Abraham János, a lakatosüzem vezetője hozzászólásában kiemelte, jól kell dolgozniuk, hogy elegendő legyenek a megrendelők kívánságainak.

Berta István, a szegedi városi pártbizottság titkára hozzászólásában többek között megállapította, hogy a kevés kisvállalkozás nem veszélyeztetheti a szocialista tulajdon létét. A vállalatoknak téesznek kell megtalálni a módját, hogyan gazdálkodjanak igazán ésszerűen, hatékonyan. A gazdálkodás újabb, megfontoltabb cselekedeteket kíván vezetőktől, beosztottaktól. A kár és Kiss István hűszem-

vezető hozzászólása után jutalmakat, kitüntetésekkel adták át. Határhelyettes ismertetője, Márton Nándor párttitkár, beosztottaktól. A kár és Kiss István hűszem-

vezető hozzászólása után jutalmakat, kitüntetésekkel adták át. Határhelyettes ismertetője, Márton Nándor párttitkár, beosztottaktól. A kár és Kiss István hűszem-

vezető hozzászólása után jutalmakat, kitüntetésekkel adták át. Határhelyettes ismertetője, Márton Nándor párttitkár, beosztottaktól. A kár és Kiss István hűszem-

vezető hozzászólása után jutalmakat, kitüntetésekkel adták át. Határhelyettes ismertetője, Márton Nándor párttitkár, beosztottaktól. A kár és Kiss István hűszem-